

نام درس: علوم و فنون

نام دبیر: زهرا مهربان

تاریخ امتحان: ۱۳۹۷/۰۳/۰۹

ساعت امتحان: ۸ صبح / عصر

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

..... :

:

..... :

..... :

3 :

ردیف	سوالات	محل مهر یا امضاء مدیر	نمره										
۱	تاریخ ادبیات (۲ نمره) ۱- در هر یک از موارد گروه "الف" شرح و توضیح کدام شاعر یا نویسنده در گروه "ب" آمده است. <table><tr><th>الف</th><th>ب</th></tr><tr><td>معروف ترین شاعر قرن نهم و خالق کتاب بهارستان، نفحات الانس است.</td><td>محتشم کاشانی</td></tr><tr><td>وی را به سبب سرودن غزل های خیال انگیز و به کاربردن مضمون های بدیع و گاه دور از ذهن می شناسیم.</td><td>وحشی بافقی</td></tr><tr><td>وی در سرودن شعرهای مذهبی معروف و ترکیب بند عاشورایی اش زبانزد است.</td><td>جامی</td></tr><tr><td></td><td>بیدل و هلوی</td></tr></table>	الف	ب	معروف ترین شاعر قرن نهم و خالق کتاب بهارستان، نفحات الانس است.	محتشم کاشانی	وی را به سبب سرودن غزل های خیال انگیز و به کاربردن مضمون های بدیع و گاه دور از ذهن می شناسیم.	وحشی بافقی	وی در سرودن شعرهای مذهبی معروف و ترکیب بند عاشورایی اش زبانزد است.	جامی		بیدل و هلوی		۰,۷۵
الف	ب												
معروف ترین شاعر قرن نهم و خالق کتاب بهارستان، نفحات الانس است.	محتشم کاشانی												
وی را به سبب سرودن غزل های خیال انگیز و به کاربردن مضمون های بدیع و گاه دور از ذهن می شناسیم.	وحشی بافقی												
وی در سرودن شعرهای مذهبی معروف و ترکیب بند عاشورایی اش زبانزد است.	جامی												
	بیدل و هلوی												
	۲- جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. - مهم ترین کتاب خواجه رشید الدین فضل الله همدانی ..... نام دارد. - در قرن نهم " جریان شعری " رونق داشت یکی شعر ..... و دیگری ..... - کلیم کاشانی با به کاربردن مضمون های ابداعی فراوان ..... لقب گرفت. ۳- ضرورت پیدایش مکتب واقع گرایی چیست؟		۰,۷۵										
۲	سبک شناسی (۲نمره) ۴- ستایش خرد و ستایش عقل در شعر به ترتیب از ویژگی های فکری سبک کدام گزینه است؟ (۱) عراقی (۲) خراسانی (۳) خراسانی - عراقی (۴) عراقی - خراسانی ۵- (توجه به علوم و فنون ادبی از جمله "بیان" و "بدیع" بیشتر شده است.) در مورد کدام گزینه است؟ (۱) ویژگی شعری سبک عراقی (۳) ویژگی ادبی شعر سبک عراقی (۲) ویژگی ادبی نثر سبک عراقی (۴) ویژگی فکری نثر سبک عراقی ۶- هر کدام از ویژگی های زیر، مربوط به کدام یک از قلمروهای سه گانه ی سبک هنری است؟ - استفاده از ردیف های طولانی و خوش آهنگ ..... - شاعران به معنی بیشتر توجه دارند تا زبان ..... - زبان کوچه و بازار به شعر راه یافت ..... ۷- انواع نثر در سبک هنری عبارت است از (ساده - مصنوع - بینابین) برای هر کدام یک اثر بنویسید.		۰,۲۵ ۰,۲۵ ۰,۷۵										
۳	موسیقی شعر (۶ نمره) ۸- ویژگی های کلام منظوم یا شعر را بنویسید. ۹- پایه های آوایی همسان را تعریف کنید. ۱۰- برای هر یک از موارد زیر وزن واژه مناسب بنویسید. ۱- بامدادی : ۲- دریادل : ۱۱- نوع پایه های آوایی (همسان - همسان دو لختی) ابیات زیر را مشخص کنید. - ای باد بامدادی، خوش می روی به شادی / پیوند روح کردی، پیغام دوست دادی غمش در نهان خانه ی دل نشیند / به نازی که لیلی به محمل نشیند		۰,۵ ۰,۵ ۱ ۱										
	صفحه ۱ از ۳												

۳	۱۲- بیت های زیر را در جدول زیر قرار دهید. ۱- تو حکیمی، تو عظیمی، تو کریمی، تو رحیمی / تو نماینده ی فضلی، تو سزاوار ثنایی (سنایی) ۲- تا دل هرزه گردد من رفت به چنین زلف او / زان سفر دراز خود عزم وطن نمی کند (حافظ) پایه های آوایی: وزن واژه : خوشه های هجایی :												
۰,۵ ۰,۵ ۰,۵ ۱,۵	زیبایی شناسی (۶ نمره) ۱۳- نوع تشبیه فشرده ی زیر از نظر ترکیب اضافی یا غیر ترکیبی را مشخص کنید. (۱) کیمیای سعادت (۲) سعادت کیمیا است. ۱۴- معنای نهاده و نانهاده رادر واژه مشخص شده بنویسید. - درخت تو گر بار دانش بگیرد / به زیر آوری چرخ نیلوفری را ۱۵- نوع استعاره (مصرحه - مکینه) را در ابیات زیر تعیین کنید. - تا تورا جای شد ای سرو روان دردل من / هیچ کس می نپسندم که به جای تو بود - باز امشب ای ستاره ی تابان، نیامدی / باز ای سپیده ی شب هجران نیامدی ۱۶- در بیت های زیر استعاره ها را بیابید و بگویید استعاره از چیست؟ - ای گل تازه که بویی ز وفا نیست تورا / خبر از سرزنش خار جفا نیست تورا - شب را به بوستان با یکی از دوستان اتفاق مبت افتاد ، موضعی خوش و خرم و درختان درهم، گفתי خرده ی مینا بر خاکش ریخته و عقد ثریا از تاکش آویخته. ۱۷- در هر یک از موارد گروه "الف" شرح و توضیح کدام واژه در گروه "ب" آمده است؟ <table border="1" data-bbox="172 1144 1436 1503"> <thead> <tr> <th>الف</th><th>ب</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>کاربرد واژه در معنای نانهاده (غیر حقیقی)</td><td>کنایه</td></tr> <tr> <td>برقراری رابطه ی همانندی میان دو چیز</td><td>تشبیه</td></tr> <tr> <td>پوشیده سخن گفتن درباره ی امری</td><td>استعاره مصرحه</td></tr> <tr> <td>مشبه حذف شده و مشبه به باقی مانده</td><td>مجاز</td></tr> <tr> <td></td><td>استعاره مکینه</td></tr> </tbody> </table> ۱۸- در عبارت های زیر کنایه ها را مشخص کنید. - در نبرد با جهل سپر مینداز. - علمای زمان در علوم موی می شکافند. - بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک / بگفت آنگه که باشم خفته در خاک - قمری ریخته بالم به پناه که روم / تا به کی سرکشی ای سرو خرامان از من	الف	ب	کاربرد واژه در معنای نانهاده (غیر حقیقی)	کنایه	برقراری رابطه ی همانندی میان دو چیز	تشبیه	پوشیده سخن گفتن درباره ی امری	استعاره مصرحه	مشبه حذف شده و مشبه به باقی مانده	مجاز		استعاره مکینه
الف	ب												
کاربرد واژه در معنای نانهاده (غیر حقیقی)	کنایه												
برقراری رابطه ی همانندی میان دو چیز	تشبیه												
پوشیده سخن گفتن درباره ی امری	استعاره مصرحه												
مشبه حذف شده و مشبه به باقی مانده	مجاز												
	استعاره مکینه												
۱	نقد و تحلیل نظم و نثر (۴نمره) ۱۹- عبارات زیر را از نظر زیبایی شناسی بررسی کنید. - دانا چو طلبه ی عطار است، خاموش و هنرنمایی - فرشتگان سنگ به وی می زدند که خاکی و آبی را چه رسد که حدیث کند؟												
	صفحه ۲ از ۳												

	۲۰- غزل زیر را بخوانید و به موارد خواسته شده پاسخ دهید. جان به لب داریم و هم چون صبح خندانیم ما / دست و تیغ عشق را زخم نمایانیم ما پشت چون آینه بر دیوار حیرت داده ایم / واله خارو گل و این باغ و بستانیم ما از شیبخون خمار صبحدم آسوده ایم / مستی دنباله دار چشم خوبانیم ما خرقه از ما می ستاند نافه ی مشکین نفس / از هواداران آن زلف پریشانیم ما حلقه ی چشم غزالان حلقه ی زنجیر ماست / دائم از راه نظر در بند و زندانیم مت گر چراغ بزم عالم نیست صائب کلک ما / چون ز بخت تیره دائم در شبستانیم ما
۱	(صائب)
۰,۵	الف) ویژگی های شعر صائب رادر غزل بررسی کنید.
۱	ب) اطلاعاتی درباره ی صائب ارائه دهید.
۰,۵	ج) بیت اول را از نظر زیبایی شناسی تحلیل نمایید.
	د) وزن شعر را بنویسید.

جمع بارم : ۲۰ نمره

نام درس: علوم و فنون
 نام دبیر: زهرا مهربان
 تاریخ امتحان: ۹۰/۰۳/۱۳۹۷
 ساعت امتحان: ۸ صبح / عصر
 مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

کلید سؤالات پایان ترم نوبت دوم سال تحصیلی ۹۷-۹۶

ردیف	راهنمای تصحیح	محل مهر یا امضاء مدیر
۱	الف) جامی ب) بیدل دهلوی پ) محتشم کاشانی	
۲	جامع التواریخ/لطیف و فصیح باباغانی، مکتب وقوع/خلاق المعانی ثانی	
۳	۱- پرداختن به مسائل اجتماعی و انتقادهای سیاسی ۲- ناتوانی غزل در طرح مسائل سیاسی و اجتماعی	
۴	خراسانی-عراقی	
۵	ویژگی ادبی شعر سبک عراقی	
۶	قلمرو ادبی/قلمرو فکری/قلمرو زبانی	
۷	ساده: عالم آرای صفوی اسکندر بیک منشی-دارا شکوه در هند-شرفنامه ی بدلیسی در عثمانی موضوع: عباس نامه ی وحید قزوینی-دیباجة ی شرفنامه ی بدلیسی و عیار دانش بنیامین: حبیب السیر خواندمیر-احسن التواریخ	
۸	۱- نوعی تداوم و تکرار منظم به چشم و گوش شنونده می رسانند که معمولاً گوش نواز و دلنشین است. ۲- آهنگین و موسیقایی است.	
۹	هر مصراع از پایه های تکراری و منظم چهار هجایی تشکیل شده است. این پایه های تکراری و هماهنگ را پایه های آوایی همسان می نامند.	
۱۰	بامدادی: فاعلاتن دریادل: مستفعلن	
۱۱	همسان دو لختی/همسان	
۱۲	ت ح کی می/ت ع طی می/ت ک ی می/ت ر حی می ت ن ما ی ن/د ی فض لی/ت س زا وا/ر س فعلاتن فعلاتن فعلاتن فعلاتن لا لا لا لا	
۱۳	الف) ترکیب اضافی ب) غیر ترکیبی	
۱۴	نهاده: آسمان نهاده: روزگار - سرنوشت	
۱۵	مکنیه/مصرحه	
۱۶	گل تازه: استعاره از یار خرده های مینا: گل ها و سبزه ها عقد ثریا: خوشه ی انگور	
۱۷	الف) مجاز ب) تشبیه ج) کنایه د) استعاره مصرحه	
۱۸	سپهر انداختن: تسلیم شدن دل ز مهر پاک کردن: فراموش کردن سرکشی: روی برگرداندن - نافرمانی موی شکافتن: دقت و ریزبینی خفته در خاک: مردن	

۱۹	۱-دانا:مشبهه چو:ادات طلبه عطار:مشبهه به خاموش و هنرنمای:وجه شبه
۲۰	۲-خاکی و آبی : مجاز از انسان الف)زبانی : گسترش دامنه ی واژگان الفاظ جدید : شبیخون،سواد،واقع گرایی در غزل ادبی : تشبیه-غزل-ردیف(ما) فکری:معنی گرا- مضمون سازی- باز آفرینی مضمون های قدیم به جدید ب)معروف ترین شاعر هندی در غزل مشهور- خداوندگار مضامین تازه ج)جان به لب:کنایه دست و تیغ عشق:استعاره د)وزن:فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن
جمع بارم :۲۰نمره	نام و نام خانوادگی مصحح :زهره مهربان
	امضاء:

